

Förbundets långsiktiga inriktning 2020 och framåt

Innehåll

Inledning	2
Ledning och styrning samt kommunikation mellan Samordningsförbundet och förbundsmedlemmarna	3
Styrelsen	4
Förbundsmedlemmarna	4
Medlemssamråd.....	4
Beredningsgrupp	5
Samordningsförbundets kansli.....	5
Bild för ledning, styrning samt kommunikation	6
Målgrupp för finansiell samordning	6
Förslag på förbundets långsiktiga inriktning	7
Samordnad individuell planering	7
Individinriktade aktiviteter utifrån identifierade lokala behov	8
Systematiskt arbete med avvikelser på systemnivå för att upptäcka ”glapp” och avsaknad av insatser	8
Metodutvecklingsprojekt utifrån upptäckta ”glapp” och avsaknad av insatser finansierade via ESF, projekt och utvecklingsmedel (”bro-tänket”)	9
Mötesplatser utifrån behov hos medlemmarna	9
Funktioner, resurser inom samordningsförbundets kansli för att genomföra det långsiktiga uppdraget	9

Inledning

Samordningsförbundet är bildat av Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Finspångs kommun, Söderköpings kommun, Norrköpings kommun, Valdemarsviks kommun och Region Östergötland vilka även utser styrelsens medlemmar.

Samordningsförbundets uppdrag är reglerat i en särskild lag, finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet Lag (2003:1210) och i en förbundsordning där förbundsmedlemmarna gemensamt fattat beslut om förbundets ändamål.

Samordningsförbundets målgrupp enligt ändamålsparagrafen är personer vars behov ger kunskap, dels för att bygga gemensamma insatser som kan möta behoven hos enskilda, och dels för att skapa förutsättningar för huvudmännen att arbeta med förbättringar i ordinarie verksamhetsstrukturer.

Förbundets ändamål är att bidra till systemutveckling som säkrar funktioner och samverkansformer som är hållbara över tid och som främjar individens bästa utifrån individens behov av samordnad rehabilitering.

Samordningsförbundet utgör en gemensam plattform som ska underlätta samverkan mellan huvudmännen, en kunskap om varandras uppdrag och en möjlighet att gemensamt utveckla insatser för medborgare som har behov av att samhället mobiliserar gemensamma resurser.

Samordningsförbundets budget utgör ram och begränsning för vad som kan finansieras. Samordningsförbundet har förutsättningar att utgöra en arena för huvudmännens kunskapsutbyte, som kan bidra till systemutveckling, vilket inte begränsas av de ekonomiska ramarna.

De åtgärder som får finansieras genom den finansiella samordningen skall ligga inom de samverkande parternas samlade ansvarsområde och syfta till att återställa eller öka den enskildes funktions- och arbetsförmåga.

Inom ramen för den finansiella samordningen kan individinriktade insatser ges inom ramen för operativ samverkan. Likaså kan strukturinriktade insatser ges inom ramen för strategisk samverkan. Båda perspektiven behövs men med olika syften.

Ingvar Nilsson, nationalekonom, har i en rapport tillsammans med Samordningsförbundet i Trelleborg resonerat kring operativ och strategisk samverkan. I rapporten lyfts fram att både den operativa samverkan och den strategiska samverkan behövs och är beroende av varandra.

”Så mycket bättre, samordningsförbund 2.0”

http://www.socioekonomi.se/Texter16/Sa_mycket_bättre.pdf

Syftet enligt rapporten är att skapa kunskap om systemfel och därmed underlag för förändringar i system och strukturer. Erfarenheterna från arbetet skulle leda till att undersöka och skapa beslutsunderlag kring de systembrister som finns. Det primära är inte antalet individer som får stöd genom samordningsförbund, utan att det skapar förutsättningar för systemförändringar.

Kan det vara så att vårt arbete, tvärt emot vad vi vill, är systembevarande? Hur skulle förbundet med dess medlemmar kunna arbeta med en mer strategisk samverkan?

Ledning och styrning samt kommunikation mellan Samordningsförbundet och förbundsmedlemmarna

Samordningsförbundet är en egen juridisk person som självständigt fattar beslut. Samordningsförbundet leds av en styrelse bestående av en ordinarie ledamot och en ersättare från respektive förbundsmedlem.

Styrelsen

Styrelsens uppgift och uppdrag är reglerad i § 7 i Finsamlagen och dess uppgifter kan sammanfattas med:

1. besluta om mål och riktlinjer för den finansiella samordningen,
2. stödja samverkan mellan samverkansparterna,
3. finansiera sådana insatser som avses i 2 § (skall avse individer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser och skall syfta till att dessa uppnår eller förbättrar sin förmåga att utföra förvärvsarbete.) och som ligger inom de samverkande parternas samlade ansvarsområde,
4. besluta på vilket sätt de medel som står till förfogande för finansiell samordning skall användas,
5. svara för uppföljning och utvärdering av rehabiliteringsinsatserna, och
6. upprätta budget och årsredovisning för den finansiella samordningen.

Ett samordningsförbund får inte besluta i frågor om förmåner eller rättigheter för enskilda eller vidta åtgärder i övrigt som innefattar myndighetsutövning eller som avser tillhandahållande av tjänster avsedda för enskilda.

Styrelsens ledning och styrning sker genom uppdrag till förbundsmedlemmarna.

Förbundsmedlemmarna

Förbundsmedlemmarna består av Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Finspångs, Norrköpings, Söderköpings och Valdemarsviks kommuner samt Region Östergötland.

Via förbundsordning ger medlemmarna styrelsen sitt uppdrag. Den individinriktade verksamhet som finansieras av Samordningsförbundet drivs och leds av medlemmarna utifrån uppdraget.

För att stödja samverkan mellan förbundsmedlemmarna krävs en aktiv dialog och kommunikation mellan förbundsmedlemmarna samt förbundet på olika nivåer.

Beredningsgruppen är navet i detta arbete.

Samordningen fråntar inte någon av parterna den egna myndighetens reguljära uppdrag utan fungerar som arena för gemensam utveckling.

Medlemssamråd

Medlemssamrådet består av representanter från förbundsmedlemmarna vars syfte är att vara en länk mellan förbundsmedlemmarna och styrelsen. Medlemssamrådet har en rådgivande funktion gentemot styrelsen. Därutöver skall enligt lagstiftningen samråd ske minst vid två tillfällen per år gällande verksamhets- och budgetplan samt årsredovisning och årsbokslut. Samråd kan även ske i frågor som lyfts av styrelsen eller förbundsmedlemmarna.

Erfarenheterna visar att det är av vikt att det finns en tydlig kommunikation mellan medlemsrådet och kommande beredningsgrupp.

Beredningsgrupp

Beredningsgruppen bemannas av representanter som utses av förbundsmedlemmarna. Utifrån styrelsens inriktningsbeslut verkställer beredningsgruppen dessa i sina respektive organisationer.

Gruppens arbete har två syften:

- Att vara ett forum för dialog mellan förbundet och förbundsmedlemmarna
- Att utveckla och stödja samverkan mellan medlemmarna. Önskat resultat är effektivare nyttjande av gemensamma resurser så att fler människor i större grad når en ökad förmåga till förvärvsarbete

Kansliets roll är att hålla ihop beredningsgruppen med förbundschef och processledare. Rollen är även att vara en koppling mellan förbundsmedlemmarna och styrelsen på strategisk nivå.

Ansvarsområden:

- Tillsammans hitta former för hur vi utvecklar samverkan på individ- och strukturnivå.
- Hantera övergripande systemfel och gemensamt hitta konstruktiva lösningar.
- Identifiera behovsgrupper i våra organisationer och planera verksamhet/insatser utifrån identifierat behov
- Representera sin respektive organisation och upprättande av en plan för internt kommunikations- och utvecklingsarbete
- Identifiera flaskhalsar och systemhinder
- Skapa underlag till styrelsen och dess beslutsfattande
- Fungera som gemensam strategisk styrgrupp utifrån förbundets finansierade verksamheter

Samordningsförbundets kansli

Kansliet är styrelsens operativa organ och svarar för att stödja förbundsmedlemmarna genom olika utvecklingsprocesser, finna alternativ finansiering och tillsammans med medlemmarna skapa mötesplatser för att samverka kring olika utvecklingsfrågor.

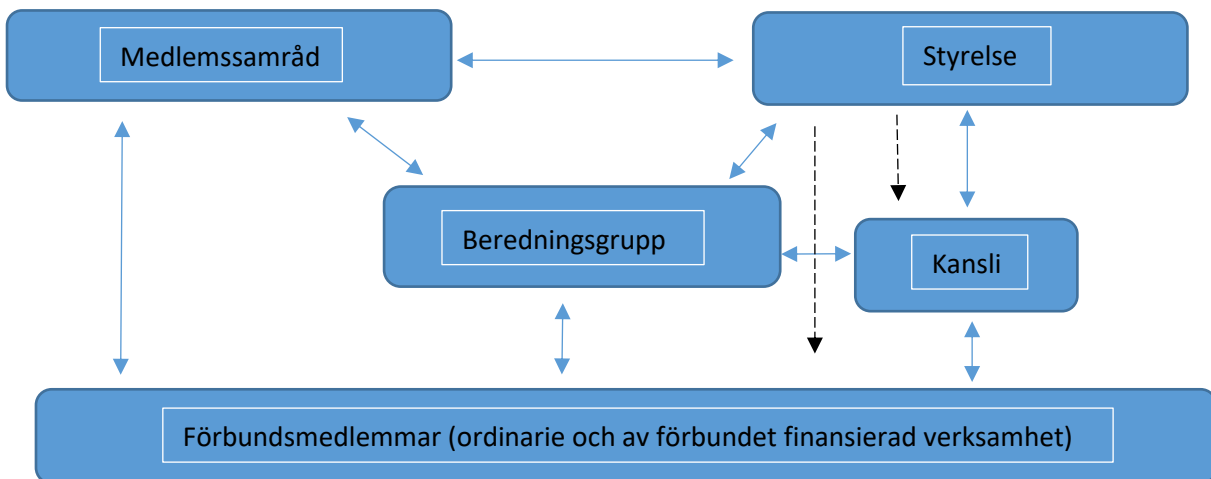
Ansvarsområden:

- Processtöd gällande omvärldsanalys och behovsinventeringar tillsammans med medlemmarna
- Processtöd för medlemmarnas metodutvecklingsarbete kring målgruppen inkluderande finansieringsmöjligheter genom ESF-medel, projekt/utvecklingsmedel
- Tillsammans med beredningsgruppen ge förslag på insatser på individ- och strukturnivå som förbundet kan finansiera

- Fånga upp och analysera systemavvikelser tillsammans med beredningsgruppen
- Uppföljning- och utvärdering tillsammans med beredningsgruppen
- Tillsammans med medlemmarna identifiera och skapa mötesplatser och nätverk samt erbjuda mötesledarfunktion
- Informationshantering (hemsida, planer etc)
- Utifrån identifierade behov stödja och genomföra strategisk kompetensutveckling

Bild för ledning, styrning samt kommunikation

Formerna för ledning och styrning (streckad pil) samt kommunikation (övriga pilar) framgår av nedanstående skiss.

Syftet med bilden är att visa vikten av kommunikation mellan de olika delarna eftersom kommunikationen är en viktig förutsättning för att klara uppdraget i ett komplext system.

Målgrupp för finansiell samordning

Målgruppen för den finansiella samordningen utgörs av människor som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser från flera av de samverkande parterna för att uppnå eller förbättra sin förmåga till förvärsarbete.

Ur målgruppen kan olika behovsgrupper identifieras lokalt. Detta arbete tydliggörs och definieras i verksamhetsplanen.

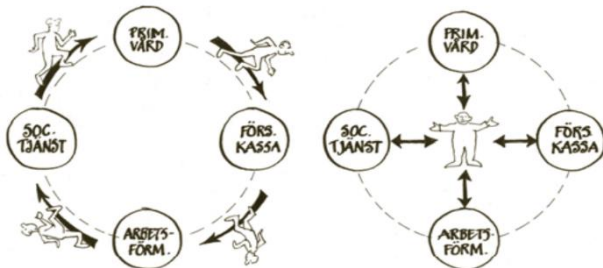
Förslag på förbundets långsiktiga inriktning

För att stödja förbundsmedlemmarna, på individuell och strukturell nivå, föreslås följande inriktningar.

- Finansiera *samordnad individuell planering*
- Finansiera individinriktade aktiviteter utifrån identifierade lokala behov
- Systematiskt arbete med avvikelshantering på systemnivå för att upptäcka "glapp" och avsaknad av insatser.
- Metodutvecklingsprojekt utifrån upptäckta "glapp" och avsaknad av insatser finansierade via ESF, externa projekt och utvecklingsmedel, utvecklingsmedel från förbundet
- Tillsammans med medlemmarna skapa olika mötesplatser utifrån behov

Samordnad individuell planering

I förarbetena till lagen om finansiell samordning lyftes frågan om att en kostnadseffektiv användning av tillgängliga resurser skulle främjas, om hela kedjan av insatser redan från början planerades av berörda aktörer och detta skulle ske i form av en gemensam individuell handlingsplan på individnivå. Detta kan illustreras i bilden nedan.

Utifrån de erfarenheter som är gjorda av medarbetare i Plattformarna kan konstateras att då ordinarie handläggare och insatser samordnas kring individen uppstår ett mervärde både för individen och organisationerna. Mervärdet leder till ett större engagemang och viljan att gemensamt lösa individens livssituation. I vissa fall kan det leda till att vissa insatser avslutas och nya tillkommer. Vi kan även se att individer som har behov av samordnad rehabilitering/insatser bör få dessa parallellt för att uppnå ett gott resultat.

För att lyckas med samverkan behöver alla gå mot samma målbild. Vi behöver alla bidra och se nyttan av att samverka, både för individen och verksamheten, vilket ger effekter som skapar mervärde för alla parter. En överenskommelse tecknades 2018 för lokal myndighetssamverkan kring samordnad rehabilitering genom metoden samordnad individuell plan (SIP).

Nätverksmöten, samplanering och SIP är grundläggande förutsättningar för ett lyckat och effektivt arbete på individnivå som mycket väl rimmar med lagstiftarens intentioner kring lagstiftningen om finansiell samordning.

Konkret innehåll och genomförande beskrivs i aktuell verksamhetsplan.

Individinriktade aktiviteter utifrån identifierade lokala behov

Grunden i den finansiella samordningen är att Samordningsförbundet finansierar och ger uppdrag till de verksamheter som förbundet vill finansiera och som ligger inom ramen för de samverkande parternas samlade ansvarsområde.

Utförandet och driften av den verksamhet som förbundet finansierar sker av berörda förbundsmedlemmar. Det innebär att ansvaret för ledning och styrning av verksamhetens genomförande utifrån givet uppdrag görs av berörda förbundsmedlemmar medan ansvaret för uppföljning av verksamhetens utförande och utvärdering ligger på förbundet. Denna rollfördelning ger en tydlighet i vem som gör vad och kräver ett nära samarbete.

De individinriktade aktiviteterna skapas utifrån genomförda kartläggning- och behovsanalyser samt genom de systemavvikelse som har identifierats.

Konkret innehåll och genomförande beskrivs i aktuell verksamhetsplan.

Systematiskt arbete med avvikelser på systemnivå för att upptäcka "glapp" och avsaknad av insatser

En viktig del i det systematiska utvecklingsarbetet är att fånga upp avvikelser, "glapp" och behov som kan ligga till grund för metodutveckling med syfte att förbättra strukturerna inom de ordinarie verksamheterna (förbundsordningens ändamålsparagraf 4). Det kan handla om individinriktade insatser samt strukturinriktade insatser. Metodutvecklingen kan handla om bättre samordning av olika typer av insatser hos medlemmarna samt ökat samarbete och tillit mellan medlemmarna.

Med fokus på att stötta och se möjligheter för att en individ ska lyckas gå vidare mot arbete kommer *glapp att identifieras*, t ex delar/ hela insatser eller förutsättningar som saknas för att delta på individnivå. Dessa "glapp" kan vara ett incitament för att se över möjligheter att utveckla insatser, processer eller avgränsningar för insatsen.

Bron (se bild nedan) är ett visuellt verktyg som visar hur olika delar i samverkanskedjan kan bli aktuella under olika delar av individens resa mot målet arbete/studier. Ibland är det i parallella spår, ibland som i en kedja.

Olika individer har olika mycket erfarenhet och kompetenser med sig. Därför kommer den "individuella bron" att skilja sig åt. För någon innebär det många delar/byggstenar för att närma sig målet och för en annan blir det färre.

Detta arbete följs upp i beredningsgruppen som i sin tur identifierar eventuella systemfel. En av möjliga åtgärder kan vara idéer och förslag till metodutveckling.

Metodutvecklingsprojekt utifrån upptäckta "glapp" och avsaknad av insatser finansierade via ESF, projekt och utvecklingsmedel ("bro-tänket")

Möjligheten till finansiering av metodutveckling finns exempelvis genom ESF-medel och andra projekt- och utvecklingsmedel, bl a Tillväxtverket, Vinnova etc.

En del i metodutvecklingsarbetet handlar om att ta tillvara brukares och professionens erfarenhet, kunskaper och behov vid skapande av nya insatser. *Tjänstedesign* är en evidensbaserad metod för att identifiera brukares behov som bygger på delaktighet i utvecklingsprocessen.

Mötesplatser utifrån behov hos medlemmarna

Genomförd kartläggning och analys av medlemmarnas behov (ht 2018), visar på önskemål och behov av fyrpartsamverkan. Denna fyrpartsamverkan förekommer inte i några andra sammanhang. Samverkan finns i olika sammanhang och konstellationer, men oftast med bara några av medlemmarna. Detta gör att mötesplatser där alla medlemmar finns med, fyller en stor funktion för samverkan, tillit och med fokus på arbetsmarknad och sysselsättning.

Ett uppdrag för Samordningsförbundets kansli kan vara att erbjuda processtöd utifrån lokala behov på olika nivåer. Detta kan ske genom nätverk/mötesplatser för utveckling och lärande utifrån behov, tillsammans med medlemmarna, civilsamhälle, näringsliv, brukarföreningar etc.

Funktioner, resurser inom Samordningsförbundets kansli för att genomföra det långsiktiga uppdraget

För att genomföra den långsiktiga inriktningen behöver kansliet förändra bemanningen genom att samordnarrollen avvecklas samt att kansliet kompletteras med ny roll/funktion utifrån förändrat arbetssätt. Den nya funktionen är tänkt att fungera som processtöd i olika kontexter med utvecklingsfrågor av olika slag. Dessa frågor kan handla om behovs- och omvärldsanalys, systemavvikelse, uppföljning och utvärdering samt kompetensutveckling.

Konkret beskrivning ges i verksamhetsplanen.

Övriga roller/funktioner är förbundschef, statistikansvarig, ekonom, ekonomiassistent och nämndsekreterare.